

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions carry equal marks.
 2. All questions are compulsory.
 3. Figures to the right indicate full marks to a sub question.

- Q.1** Attempt **any two** of the following.
- a) Discuss the emergency powers between centre and state. 10
 - b) Discuss the demand for greater Autonomy of states. 10
 - c) Explain the impact of changing nature of party system on centre and states. 10
- Q.2** Attempt **any two** of the following.
- a) Explain the main characteristics of national parties in India. 10
 - b) Discuss the role of regional parties in Indian politics. 10
 - c) Discuss the performance of BJP in 2014 Loksabha General elections. 10
- Q.3** Attempt **any two** of the following.
- a) Explain the provisions regarding reservation in the Indian constitution. 10
 - b) Discuss briefly on communalism. 10
 - c) Explain the participation of womens in Indian politics. 10
- Q.4** Attempt **any two** of the following.
- a) Explain the causes of criminalization of politics. 10
 - b) Explain the impact of Naxalism on Indian political system. 10
 - c) Explain the impact of global terrorism in India. 10
- Q.5** Write short notes (**Any Two**).
- a) Financial relations between centre and state. 10
 - b) Maharashtra Navnirman Sena. 10
 - c) Impact of Insurgency. 10

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
२. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) केंद्र-राज्य यांतील आणीबाणी विषयक अधिकारांची चर्चा करा. १०
ब) घटकराज्यांच्या अधिक स्वायत्ततेच्या मागणीवर चर्चा करा. १०
क) बदलत्या पक्षपद्धतीचा केंद्र-राज्य संबंधावर होणाऱ्या परिणामांची चर्चा करा. १०
- प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) भारतातील राष्ट्रीय पक्षांची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
ब) भारतीय राजकारणातील प्रादेशिक पक्षांच्या भूमिकेची चर्चा करा. १०
क) सन २०१४ च्या लोकसभा निवडणुकीतील भाजपाच्या कामगिरीची चर्चा करा. १०
- प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) भारतीय राज्यघटनेतील आरक्षण विषयक तरतुदी स्पष्ट करा. १०
ब) जमातवादावर सविस्तर चर्चा करा. १०
क) भारतीय राजकारणातील महिलांचा सहभाग स्पष्ट करा. १०
- प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) राजकारणाच्या गुन्हेगारीकरणाची कारणे सांगा. १०
ब) नक्षलवादाचे भारतीय राजकीय व्यवस्थेवरील परिणाम सांगा. १०
क) जागतिक दहशतवादाचे भारतावरील परिणाम स्पष्ट करा. १०
- प्र.५ कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
- अ) केंद्र-राज्य आर्थिक संबंध १०
ब) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना १०
क) फुटीरतावादाचे परिणाम १०
